

Súkromná základná škola s materskou školou Marie Montessori

Obsahový a výkonový štandard

GEOGRAFIA pre 7. – 9. ročník

Komparácia vzdelávacích štandardov predmetu geografia v ŠVP a v ŠkVP: obsahové a výkonové štandardy uvedené čiernou farbou písma sú totožné v oboch typoch programov, obsahové a výkonové štandardy vyznačené červenou farbou sú v ŠkVP zaradené nad rámec ŠVP (prípadne žltou farbou ak v ŠkVP absentujú).

Obsahový štandard Geografia, 7. ročník	Výkonový štandard
<p>Planéta Zem Vesmír, slnečná sústava (Slnko a osem planét, Mesiac)</p> <p>guľatý tvar Zeme dopad slnečných lúčov otáčanie Zeme sklon zemskej osi severná a južná pologuľa, východná a západná pologuľa obeh Zeme okolo Slnka priklonenie severnej a južnej pologule časové pásma svetadiely, svetový oceán</p> <p>nultý poludník, poludníky, rovník, rovnobežky východná a západná pologuľa geografická sieť mapa, obsah mapy (mapové znaky, grafická mierka mapy) GPS</p> <p>Ázia</p> <p>Filipíny, Japonské ostrovy, Kamčatka, Veľké Sundy, Predná India, Zadná India, Malá Ázia, Arabský polostrov, Kórejský polostrov, Cyprus Suezský prieliv, Červené more, Beringov prieliv, Kaspické more, Bajkal, Mŕtve more, Aralské jazero Chang-Jiang, Huang He, Ob, Mekong, Jenisej, Ganga, Brahmaputra, Eufrat, Tigris Himaláje, Tibetská náhorná plošina, Pamír, Mount Everest, Kaukaz, Ural Západosibírska nížina, Indogangská nížina, Veľká čínska nížina monzúny, tajfúny, cunami typy krajiny</p>	<p>Žiak vie rozpoznať základné prvky slnečnej sústavy na jednoduchom náčrte.</p> <p>Žiak opísať: -zdanlivú dráhu Slnka a Mesiaca na oblohe (obrázkoch, náčrtoch), -vysvetliť príčiny striedania dňa a noci na Zemi, -určiť podľa mapy časových pásem, kde na Zemi je viac hodín ako na Slovensku a kde menej, -uviesť dôvody vzniku teplotných pásem na Zemi, - vysvetliť striedanie ročných období, -rozpoznať na glóbose (mape) svetadiely a oceány na Zemi.</p> <p>Žiak vie určiť vybrané miesto na mape pomocou geografických súradníc, - porovnať na mapách rôznych grafických mierok vzdialenosti, -identifikovať na mape základné objekty v krajine (vie „čítať“ obsah mapy), -vyhľadať konkrétne miesta na digitálnych mapách.</p> <p>Žiak vie vymedziť polohu Ázie voči ostatným kontinentom a oceánom (čítanie mapy), -opísať z mapy pobrežie a povrch Ázie -zálivy, ostrovy, polostrovy, moria, oceány, povrchové celky), („čítanie“ mapy), -uviesť príčiny veľkej členitosti povrchu Ázie, zdôvodniť veľký počet sopiek a seizmicky aktívnych oblastí v pobrežných oblastiach Ázie („Ohnivý kruh“), vysvetliť prúdenie monzúnov, -identifikovať na mape oblasti Ázie, ktoré sú monzúnmi ovplyvňované, -zdôvodniť rozdiely v podnebí vnútrozemských a pobrežných</p>

<p>obyvateľstvo Ázie Bombaj, Šanghaj, Dillí, Beijing (Peking), Soul, Tokio kresťanstvo, hinduizmus, judaizmus, islam, budhizmus hospodárstvo Ázie Čína India Japonsko Indonézia Turecko Izrael ázijské tigre, elektronika, ropa pamiatky zaradené v zozname prírodného a kultúrneho dedičstva UNESCO</p> <p>Európa Škandinávsky polostrov, Pyrenejský polostrov, Apeninský polostrov, Balkánsky polostrov Britské ostrovy, Island, Sicília, Korzika, Sardínia Stredozemné more, Severné more, Čierne more, Baltské more, Kaspické more Lamanšský prieliv, Gibraltársky prieliv, Atlantický oceán nultý poludník, severný polárny kruh Alpy, Pyreneje, Karpaty, Apeniny, Škandinávske vrchy, Ural, Mont Blanc, Etna Východoeurópska nížina, Panónska panva povodie, úmorie, rozvodie Volga, Odra, Dunaj, Rýn, Labe</p>	<p>oblastí Ázie, - objasniť príčiny rozdielov v množstve tečúcej vody počas roka v korytách najdlhších riek Ázie, vymedziť podľa mapy povodia najväčších ázijských riek a zaradiť ich do úmorí a bezodtokových oblastí, - identifikovať na mape oblasti Ázie ohrozované tajfúnmi a cunami, - zhrnúť odlišnosti a podobnosť priestorového rozloženia rastlinstva a živočíšstva v Ázii a v Amerike, - uviesť päť príkladov typických rastlinných a živočíšnych druhov v Ázii,</p> <p>Žiak vie vysvetliť dôvody veľkej kultúrnej a náboženskej rôznorodosti obyvateľstva Ázie, zdôvodniť príčiny napätia a nestability v Ázii a identifikovať regióny, ktoré sú nimi ohrozené, - uviesť príčiny rýchleho rastu počtu obyvateľov Ázie, - pomocou tematickej mapy opísať najhustejšie a najredšie osídlené oblasti Ázie, - zhodnotiť vplyv prírodných podmienok na nerovnomerné rozmiestnenie obyvateľstva Ázie, pomocou tematickej mapy vytvoriť zoznam desiatich najväčších miest Ázie („čítanie“ mapy), - zdôvodniť veľké rozdiely v hospodárskej vyspelosti štátov Ázie a jej regiónov, - uviesť dve najvýznamnejšie hospodárske odvetvia v rozvinutých a dve v menej rozvinutých štátoch Ázie, - popísať dôsledky vysokej závislosti štátov z oblasti Perzského zálivu od ťažby a vývozu ropy, - uviesť príčiny náboženských sporov a dlhodobých konfliktov medzi štátmi v juhozápadnej Ázii, zdôvodniť výnimočnosť postavenia Číny, Indie a Japonska v Ázii aj vo svete, - uviesť tri závažné problémy znižujúce životnú úroveň obyvateľov jednotlivých regiónov Ázie, odôvodniť zaradenie troch pamiatok Ázie do Zoznamu kultúrneho dedičstva UNESCO a ukázať ich na mape.</p> <p>Žiak vie vymedziť polohu a opísať pobrežie Európy z mapy (zálivy, ostrovy, polostrovy, moria, oceány) („čítanie“ mapy), identifikovať na mape najväčšie pohoria a nížiny Európy, - vysvetlí vplyv Severoatlantického prúdu a prevládajúceho západného prúdenia vzduchu na vznik podnebných pásem Európy, - vymedziť podľa mapy povodia najväčších európskych riek a zaradiť ich do úmorí, - zdôvodniť rozmiestnenie jednotlivých typov krajín na území Európy, - vysvetlí výrazný vplyv ľadovcov na formovaní povrchu Európy, porovnať prírodné podmienky východnej Európy s ostatnými európskymi regiónmi,</p>
--	---

<p>kontinentalita ľadovec podnebné pásma typy krajín</p> <p>Moskva, Paríž, Londýn, Berlín, Rím rozmiestnenie obyvateľstva, hustota zaľudnenia štruktúra obyvateľstva, národnostné zloženie, náboženské zloženie hospodárstvo, nerastné suroviny problémy Európy oblasti Európy Česko Poľsko Nemecko Francúzsko Spojené kráľovstvo Švédsko Taliansko Rusko pamiatky zaradené v zozname prírodného a kultúrneho dedičstva UNESCO</p>	<p>-vysvetliť dôsledky dlhodobého vplyvu človeka na pôvodnú prírodnú krajinu v Európe, -uviesť dva príklady typických rastlinných a živočíšnych druhov žijúcich v jednotlivých krajinných pásmach Európy,</p> <p>Žiak vie zhrnúť dôvody starnutia obyvateľov Európy, -zhodnotiť vplyv prírodných podmienok na nerovnomerné rozmiestnenie obyvateľstva Európy, zdôvodniť náboženskú a národnostnú rôznorodosť obyvateľov Európy, - vysvetliť pojem štruktúra obyvateľstva, -zdôvodniť nízky podiel obyvateľov zamestnaných v poľnohospodárstve, -vysvetliť príčiny vysokého stupňa urbanizácie Európy, -v obsahu tematickej mapy rozlíšiť štyri najľudnatejšie oblasti Európy a všetky mestá s viac ako miliónom obyvateľov („čítanie“ mapy), porovnať hospodársku vyspelosť a štruktúru priemyslu piatich rozlohou najväčších štátov Európy, -na konkrétnych príkladoch vysvetliť význam EÚ, zaujať postoj k dvom závažným problémom Európy, -zdôvodniť zaradenie štyroch pamiatok Európy do Zoznamu kultúrneho a prírodného dedičstva UNESCO a ukázať ich na mape, -zhodnotiť výnimočnosť postavenia Nemecka (Francúzska, Spojeného kráľovstva, Ruska) v Európe a vo svete, rozlíšiť na mape jednotlivé oblasti Európy a uviesť dôvody ich vyčlenenia, -usporiadať podľa rozlohy a počtu obyvateľov tri najväčšie štáty Európy, -vystihnúť tri spoločné a tri rozdielne črty štátov v jednotlivých oblastiach Európy.</p>
--	--

Obsahový štandard Geografia, 8. ročník	Výkonový štandard
<p>Afrika Afrika Madagaskar, Somálsky polostrov Guinejský záliv, Stredozemné more, Červené more, Gibraltársky prieliv rovník, obratníky panvy, pohoria, plošiny, púšte Sahara, Namib, Atlas, Kilimandžáro pasáty Níl, Kongo, Niger rastlinné pásma, živočíchy</p> <p>oblasti Afriky Káhira, Lagos, Johannesburg, Kinshasa Juhoafrická</p>	<p>Žiak vie vymedziť polohu a opísať pobrežie Afriky z mapy (zálivy, ostrovy, polostrovy, moria, oceány) („čítanie“ mapy), -zdôvodniť vplyv pasátov na vznik afrických púští a polopúští, vysvetliť príčiny rovnomerného rozloženia podnebných pásem vo vzťahu k rozšíreniu rastlinstva a živočíšstva v Afrike, -porovnať prírodné podmienky v štyroch podnebných pásmach Afriky, uviesť dva príklady typických rastlinných a živočíšnych druhov žijúcich v jednotlivých krajinných pásmach Afriky,</p> <p>Žiak vie zhrnúť dôvody rozdielov v zaľudnení najbližšieho okolia najväčších riek</p>

<p>republika Keňa Egypt Nigéria rozmiestnenie obyvateľstva, hustota zaľudnenia národnostné zloženie hospodárstvo a nerastné suroviny problémy obyvateľstva Afriky pamiatky zaradené v zozname prírodného a kultúrneho dedičstva UNESCO</p>	<p>Afriky, -zhodnotiť vplyv prírodných podmienok na nerovnomerné rozmiestnenie obyvateľstva Afriky, -uviesť príčiny častých národnostných a náboženských sporov a konfliktov medzi národmi žijúcimi v Afrike, -vysvetliť dôvody nízkeho podielu obyvateľov žijúcich v mestách, v obsahu tematickej mapy identifikovať štyri najzaľudnenejšie oblasti Afriky a mestá s viac ako 5 miliónom obyvateľov („čítanie“ mapy), -zhodnotiť hospodársku vyspelosť jednotlivých oblastí Afriky, -uviesť tri závažné problémy znižujúce životnú úroveň obyvateľov v jednotlivých regiónoch Afriky, -zdôvodniť zaradenie jednej z pamiatok Afriky do Zoznamu kultúrneho a prírodného dedičstva UNESCO a ukázať ju na mape.</p>
<p>Slovensko Karpaty Tatry, Nízke Tatry, Slovenské rudohorie, Štiavnické vrchy, Slovenský raj, Slovenský kras, Muránska planina, Veľká Fatra, Malá Fatra, Poľana, Pieniny, Vihorlat, Slanské vrchy, Nízke Beskydy Podunajská nížina, Záhorská nížina, Hornonitrianska kotlina, Považské podolie, Žilinská kotlina, Juhoslovenská kotlina, Košická kotlina, Východoslovenská nížina Dunaj, Váh, Hron, Orava, Hornád, Poprad, Ondava jazerá, plesá, umelé vodné nádrže minerálne a termálne pramene klimatické oblasti vegetačné (rastlinné) stupne chránené oblasti história obyvateľstvo mestá, vidiecke sídla Bratislava, Trnava, Košice, Prešov, Banská Bystrica, Žilina Nitra, Trenčín, Poprad, Martin hospodárstvo a nerastné suroviny administratívne členenie cestovný ruch problémy Slovenska regióny Slovenska pamiatky zaradené v zozname prírodného a kultúrneho dedičstva UNESCO</p>	<p>Žiak vie zhodnotiť polohu Slovenska v rámci Európy a sveta z mapy (hranice, susedné štáty, horské celky, nížiny, podnebné pásma) („čítanie“ mapy), identifikovať na mape najväčšie pohoria, nížiny a kotliny Slovenska, - vysvetliť vplyv oceánu a prevládajúceho západného prúdenia vzduchu na podnebie Slovenska, -zdôvodniť vznik troch klimatických oblastí na území Slovenska, -vymedziť a porovnať podľa mapy povodia najväčších slovenských riek, -vysvetliť príčiny rozdielov v množstve vody počas roka v najväčších riekach Slovenska, -v tematickej mape rozlíšiť oblasti s vysokým výskytom zdrojov podzemnej vody, -odôvodniť pomocou nákresu usporiadanie vegetačných (rastlinných) stupňov na Slovensku, -uviesť päť typických rastlinných a živočíšnych druhov žijúcich v jednotlivých vegetačných stupňoch, -v tematickej mape ohraničiť veľkoplošné chránené územia na Slovensku („čítanie“ mapy), -v časovej postupnosti zaradiť tri najdôležitejšie historické udalosti v dejinách Slovenska, -vysvetliť príčiny zmien v počte obyvateľov Slovenska za posledných 50 rokov, zhodnotiť vplyv prírodných podmienok na nerovnomerné rozmiestnenie obyvateľstva Slovenska, -zdôvodniť rozmiestnenie národností na území Slovenska, -na základe tematickej mapy vytvoriť zoznam desiatich najľudnatejších miest Slovenska, -zdôvodniť výnimočnosť postavenia Bratislavy a Košíc na Slovensku a v Európe, vysvetliť príčiny zmien v hospodárstve Slovenska po roku 1989, -porovnať hospodárstvo a odvetvovú štruktúru priemyslu v jednotlivých regiónoch Slovenska, -v obsahu tematickej mapy rozlíšiť najznečistenejšie oblasti Slovenska („čítanie“ mapy), -zhodnotiť možnosti Slovenska z pohľadu rozvoja cestovného ruchu, -zaujať postoj k trom závažným problémom Slovenska -zdôvodniť zaradenie piatich pamiatok do Zoznamu kultúrneho a prírodného</p>

	<p>dedičstva UNESCO a ukázať ich na mape, -vymedziť na mape administratívneho členenia Slovenska hranice jednotlivých krajov (VÚC) a určiť ich hlavné mestá, -porovnať prírodné podmienky krajov na západnom, strednom a východnom Slovensku, -usporiadať podľa rozlohy a počtu obyvateľov tri najväčšie kraje Slovenska, - porovnať jednotlivé kraje navzájom a vystihnúť tri spoločné a tri rozdielne črty v ich hospodárstve.</p>
Obsahový štandard Geografia, 9. ročník	Výkonový štandard
<p>Austrália a Oceánia Austrália Tasmánia obratník Kozorožca Veľká koralová bariéra Veľké predelové vrchy, Austrálske Alpy, plošiny, nížiny, púšte, Uluru Eyrovo jazero, Murray, Darling, podzemná voda rastlinné pásma, živočíchy Tichý oceán, Tasmanove more Polynézia, Melanézia, Mikronézia Nový Zéland, Havajské ostrovy Austrálsky zväz Sydney, Melbourne, Perth, Canberra rozmiestnenie obyvateľstva, hustota zaľudnenia, prístáhovalectvo, pôvodní obyvatelia Austrálie (aborigénci), hospodárstvo a sídla, pamiatky zaradené v zozname prírodného a kultúrneho dedičstva UNESCO</p> <p>Polárne oblasti Antarktída, Arktída Grónsko Severný ľadový oceán, Južný oceán severný polárny kruh, južný polárny kruh pevninské ľadovce polárne stanice, hrozba znečistenia, globálne otepľovanie</p> <p>Amerika – Nový svet Amerika rovník, obratníky Severná Amerika, Stredná Amerika, Južná Amerika</p>	<p>Žiak vie opísať polohu a pobrežie Austrálie z mapy (zálivy, ostrovy, polostrovy, moria, oceány) („čítanie“ mapy), -vysvetlí príčiny vzniku suchých oblastí v centrálnej a západnej časti Austrálie a celkový nedostatok vlhky a pitnej vody na území svetadielu, -zdôvodní jedinečnosť rastlinných a živočíšnych spoločenstiev v Austrálii, - uviesť dva príklady typických rastlinných a živočíšnych druhov žijúcich v Austrálii, -rozlíšiť pevninské, sopečné a koralové ostrovy Oceánie, -porovnať životné podmienky obyvateľov Austrálie a Nového Zélandu, -zhodnotí vplyv prírodných podmienok na nerovnomerné rozmiestnenie obyvateľstva Austrálie, -vysvetlí dôvody vysokého stupňa urbanizácie Austrálie, -zostaviť tabuľku 5 najväčších miest Austrálie podľa tematickej mapy („čítanie“ mapy), -rozlíšiť základné odvetvia hospodárstva -identifikovať najdôležitejšie odvetvia hospodárstva Austrálie, -posúdiť možnosti hospodárskeho využitia najväčších ostrovov Oceánie, - zdôvodní zaradenie jednej z pamiatok Austrálie do Zoznamu kultúrneho a prírodného dedičstva UNESCO a ukázať ju na mape.</p> <p>Žiak vie opísať polohu Antarktídy voči ostatnými kontinentom a oceánom („čítanie“ mapy), -zdôvodní pokrytie územia Antarktídy najväčším pevninským ľadovcom, } - vysvetlí striedanie polárneho dňa a noci v polárnych oblastiach, -zhodnotí ekologické riziká hospodárskeho využitia polárnych oblastí.</p> <p>Žiak vie vymedziť polohu Ameriky voči ostatným kontinentom a oceánom (čítanie mapy), -opísať z mapy pobrežie Ameriky (zálivy, ostrovy, polostrovy, moria, oceány). („čítanie“ mapy), -vysvetlí vznik najdlhšieho pásma pohorí na svete na západe Ameriky, - zdôvodní veľký počet sopiek a seizmicky aktívnych oblastí v Amerike,</p>

<p>Malé Antily, Veľké Antily Kordillery, Andy, Apalačské vrchy, Brazília vysočina sopky, zemetrasenia Mississippská nížina, Atlantická nížina, Orinocká nížina, Laplatská nížina hurikány, tornáda Mississippi, Missouri, Veľké kanadské jazerá, Amazonka, Orinoco, Uruguaj, Parana, Titicaca typy krajiny prírodné pamiatky zaradené v zozname prírodného a kultúrneho dedičstva UNESCO obyvateľstvo Ameriky, pôvodní obyvatelia, prisťahovalci (Angličania, Francúzi, Španieli, Portugalci, Afričania), miešanci, kresťanstvo Mexiko, Sao Paulo, Rio de Janeiro, Buenos Aires, Lima, New York, Chicago, Los Angeles, Toronto, Rio de Janeiro, Atlanta, Miami, Montreal, Washington, Ottawa hospodárstvo Ameriky USA Kanada Mexiko a štáty Strednej Ameriky Južná Amerika Latinská Amerika Brazília Argentína</p>	<ul style="list-style-type: none"> -popísať oblasti ohrozené činnosťou tornád a hurikánov, -zdôvodniť rozdiely v podnebí západných a východných oblastí Ameriky, . -porovnať typy krajiny v Amerike a Austrálii, -uviesť tri príklady typických rastlinných a živočíšnych druhov v Amerike, - zdôvodniť jedinečnosť a unikátnosť Amazonského dažďového pralesa, - odôvodniť zaradenie dvoch pamiatok Ameriky do Zoznamu prírodného dedičstva UNESCO a ukázať ich na mape, opísať priebeh objavovania a osídľovanie Ameriky, -vysvetliť dôvody veľkej kultúrnej rôznorodosti obyvateľstva Ameriky, -popísať proces urbanizácie a uviesť jej príklady, -popísať príčiny vysokej urbanizácie Ameriky, z obsahu tematickej mapy vytvoriť zoznam desiatich najväčších miest Ameriky („čítanie“ mapy), -zhodnotiť vplyv prírodných podmienok na nerovnomerné rozmiestnenie obyvateľstva Ameriky, -určiť dve najdôležitejšie odvetvia hospodárstva štátov Severnej Ameriky, - uviesť najvýznamnejšiu poľnohospodársku plodinu, ktorá sa pestuje v rôznych regiónoch Ameriky, -zdôvodniť výnimočnosť postavenia USA v Amerike aj vo svete, -porovnať hospodársku vyspelosť štátov Ameriky, -uviesť dva problémy, ktorým v súčasnosti čelí hospodárstvo USA.
--	---